

2023

April 17 - 18

Tallinn, Estonia

 InterSci

CONFERENCE
PROCEEDINGS

XVI International
scientific and practical conference
Principles of science. Ideals, norms,
values in science and style of scientific
thinking

Proceedings of the XVI International Scientific and Practical Conference

**Principles of science. Ideals, norms,
values in science and style of scientific
thinking**

Tallinn, Estonia

April 17 – 18, 2023

UDC 001

Proceedings of the XVI International Scientific and Practical Conference «Principles of science. Ideals, norms, values in science and style of scientific thinking», April 17 – 18, 2023 Tallinn, Estonia by the «InterSci». 76 p.

ISBN – 9-789-40369-679-9

Coordinator

Olga Timofeeva
Manager «InterSci»

Editorial board

Nataliia Orlova

Doctor of Medical Sciences, Professor, Professor of the Department of Social Medicine and Health Organization, National Pirogov Memorial Medical University

Oksana Shevchuk

Candidate of Law, Associate Professor, Associate Professor of Constitutional, Administrative and financial law of the Faculty of Law, Western Ukrainian National University

Nataliya Mentuh

Candidate of Law, Associate Professor, Associate Professor of Constitutional, Administrative and financial law of the Faculty of Law, West Ukrainian National University

The collection of proceedings of international scientific and practical conference is an electronic publication for a wide audience of interested scientists. Students, postgraduates, doctors and candidates of sciences, scientific and pedagogical workers, specialists of various profiles and directions and other interested persons of the international scientific community submit their materials for publication. The published theses reflect the authors' vision of the development of modern science and educational trends.

E-mail: info@intersci.eu

Homepage: <https://intersci.eu>

© Team of conference participants, 2023

Дослідження ефективності дистанційного навчання в медичному університеті 40
Самойленко С.О., Мороховець Г.Ю., Стеценко С.А.

Деякі аспекти застосування M-learning у викладанні біології в базовій школі 42
Юсипіва Т.І., Михайленко А.Ю.

PHYSICAL EDUCATION AND SPORTS

Прояв моторної асиметрії серед провідних футболістів (за матеріалами Чемпіонату світу з футболу 2022) 45
Бугера Д.О., Корень І.С., Улан А.М.

SOCIAL AND PSYCHOLOGICAL SCIENCES

Підготовка майбутніх психологів до надання допомоги комбатантам 48
Дуткевич Т.В.

TECHNICAL SCIENCES

Аналіз застосування біометричних технологій в забезпеченні інформаційної безпеки 52
Курченко О.А., Зубик Л.В., Щєбланін Ю.М.

Моделювання адсорбційного осушення органічних розчинників 57
Поджарський М.А.

Дослідження існуючої конструкції дорожнього одягу автомобільних доріг 60
Шаповалов О.В.

Effective mining and transport complexes in mining of technogenic accumulations 64
Hrytsenko L., Saik P., Lozynskyi V., Babii Y.

Study of peculiarities of the deep well construction process 69
Ihnatov A.O., Askerov I.K.

VETERINARY SCIENCES

Аналіз етіологічної структури та епізоотичної ситуації щодо лептоспірозу великої рогатої худоби в Хмельницькій області за 2018 - 2022 р.р. 73
Карчевська Т.М.

Прояв моторної асиметрії серед провідних футболістів (за матеріалами Чемпіонату світу з футболу 2022)

Бугера Дмитро Олександрович

студент

Національний університет фізичного виховання та спорту України

Корень Ілля Сергійович

студент

Національний університет фізичного виховання та спорту України

Улан Аліна Миколаївна

к.фіз.вих., доцент

Національний університет фізичного виховання та спорту України

Науковий керівник:

Улан Аліна Миколаївна

к.фіз.вих., доцент

Національний університет фізичного виховання та спорту України

Актуальність. Функціональна асиметрія мозку є важливим фактором, який впливає на спортивну діяльність та може мати важливе значення в процесі побудови підготовки спортсменів та їх змагальної діяльності. Дослідження [6] показали, що функціональна асиметрія може відобразитися в різних аспектах спортивної діяльності, включаючи моторні навички, здатність до сприйняття та аналізу інформації та інші.

Один з прикладів використання функціональної асиметрії в спорті - це визначення та урахування її моторної складової: домінуючої руки або ноги спортсмена. Відомо, що домінуюча сторона мозку відповідає за контроль за відповідною стороною тіла. Тому, знання, яка сторона є домінуючою для спортсмена може бути корисним для раціональної побудови багаторічної підготовки та розвитку моторних навичок [1].

Мета роботи – дослідити прояв моторної асиметрії нижній кінцівок серед футболістів високого класу.

Методи дослідження: аналіз літературних даних та матеріалів мережі Інтернет, метод синтезу та аналізу, методи математичної статистики.

Результати дослідження. Дослідження [7] показали, що серед футболістів у віці до 12 років більше «лівоногих», ніж «правоногих» гравців. Також було встановлено, що серед професійних футболістів кількість «лівоногих» становить близько 10-20 % в залежності від регіону та національності.

Так, у сучасній літературі [4, 7] відзначено збільшення кількості футболістів, провідною ногою для яких є ліва, що зумовлює необхідність урахування вподобань спортсмена у володінні однією з кінцівок під час

планування тренувального процесу, а також у процесі вибору амплуа для гравця [3]

Нещодавній Чемпіонат світу з футболу дозволив проаналізувати склади команд, які вийшли з групового етапу змагань та боролися за чемпіонство у стадії на вибування. Проаналізувавши 16 команд, маємо результати щодо кількості футболістів відповідно до їх схильності до володіння однією з кінцівок в ході гри.

Так, визначено 127 гравців (72 % випробуваних), які виконують техніко-тактичні дії правою ногою, 42 гравців (24 % випробуваних) віддають перевагу лівій нозі в ході гри та 7 випадків (4 % випробуваних), коли спортсмени однаково успішно виконували прийоми та дії обома ногами, що може свідчити про їх амбідекстерію.

Слід зазначити що в кожній збірній грає хоча б один «лівоногий» гравець. В деяких збірних, таких як: Японія, Південна Корея, Польща, Франція та Хорватія наявні спортсмени з амбідекстерією нижніх кінцівок. При чому в складі Хорватії та Південної Кореї наявні аж по 2 таких гравці, що вважається дуже рідкісним явищем у світі та спорті зокрема, так як кількість амбідекстрів у світі не перевищує 1 % від всього населення планети.

Розглядаючи збірні, було виявлено, що найбільше футболістів з ведучою лівою ногою грає в таких командах як Марокко, Франція та Англія – по 4 шульги в складі кожної команди. Натомість найменшу кількість лівшів мають команди Хорватії та Португалії. Але не слід забувати, що Хорватія нівелює малу кількість лівшів наявністю гравців, які мають властивість грати обома ногами однаково успішно.

Окремо слід відмітити команду збірної Франції через те, що в її складі найменша кількість явно виражених правшів – 6. Це відбулось через те, що з 11 гравців 4 мають лівосторонню моторну асиметрію нижніх кінцівок і 1 гравець однаково володіє обома кінцівками.

Однакова чисельність гравців-лівшів у таких командах, як: Іспанія, Швейцарія, Нідерланди та Аргентина по 27 % від загальної кількості гравців. А також у командах США, Австралія, Сенегал, Бразилія по 18 % від загальної кількості гравців.

Висновок. За результатами дослідження можна засвідчити, наступне співвідношення спортсменів-професіоналів, які спеціалізуються у футболі, з різними проявами моторної функціональної асиметрії нижніх кінцівок: серед 100 гравців близько 24 віддають перевагу до володіння лівою ногою, 72 – правою та 4 у однаковому співвідношенні виконують техніко-тактичні дії лівою та правою ногою. Кожен третій гравець в своїй змагальній діяльності виконує прийоми та дії лівою ногою, що дає змогу тренерам для використання варіативних тактичних схем.

Формування складу команди з урахуванням моторної асиметрії футболістів може бути корисним для тренера, даючи йому можливість включати до складу команди гравців з різною моторною асиметрією для забезпечення різноманітності технічних дій і можливостей для команди загалом.

Література:

1. Кос Р., Улан А. Возрастные особенности спортивной карьеры футбольных голкиперов. *In: Sport. Olimpism. Săpătată* . 2022. p. 426-430.
2. Линець М., Хіменес К. Індивідуалізація та диференціація фізичної підготовки спортсменів. *Фізична активність, здоров'я і спорт*, 2016, 2(24): 34-44.
3. Улан А. Феномен «симетрії-асиметрії» з позиції орієнтації спортивної підготовки фехтувальників. *Фізична культура, спорт та здоров'я нації*. 2019, 8: 237–241.
4. Шинкарук О., Улан А. Спортивний відбір і орієнтація підготовки спортсменів з урахуванням функціональної асиметрії: теоретичні передумови / Оксана Шинкарук, Аліна Улан. *Теорія і методика фізичного виховання і спорту*. 2016; 1: 15-18.
5. Glassbrook, D. J., Fuller, J. T., Alderson, J. A., & Doyle, T. L. Measurement of lower-limb asymmetry in professional rugby league: a technical note describing the use of inertial measurement units. 2020, 8, e9366.
6. Mala, L., Maly, T., Cabell, L., Cech, P., Hank, M., Coufalova, K., & Zahalka, F. Body composition and morphological limbs asymmetry in competitors in six martial arts. *Int. J. Morphol*, 2019, 37(2), 568-575.
7. Ulan Alina, Balkovyi Pya. Ігрова спеціалізація у футболі з урахуванням моторної асиметрії спортсменів. *Physical education, sport and health culture in modern society*, 2022, 1 (57): 66-73.